

Har du lyst til at komme ud og prøve dine faglige evner af samtidigt med, at du kan få en oplevelse for livet? Så tag til Grønland med IMCC!

Jeg fik anbefalet et ophold i Grønland med IMCC af en medstuderende, som havde været afsted en sommer imellem to semestre. Lige fra den dag jeg hørte om det tænkte jeg på det, og et år inden jeg bliver læge fik jeg i september 2020 muligheden for at komme til Ilulissat Regionssygehus sammen med min gode veninde og studiekammerat. Dét har jeg bestemt ikke fortrudt.

Solnedgang fra patienthotellets terrasse

Den kliniske hverdag

Efter jeg har været på ophold på Ilulissat sygehus føler jeg mig sikker på, at lægelivet bliver noget for mig. Jeg har haft perioder med tvivl – overvejelser om travlt arbejde, stort ansvar, sene nattetimer etc. Så jeg tænkte, at et klinikophold på et semester, hvor jeg holdt delvist fri, ville være lige i øjet. Og det viste det sig så heldigvis at være, for den kliniske hverdag i Ilulissat er alsidig, udfordrende, spændende, godt superviseret og enormt lærerig.

Ilulissat Sygehus er et regionssygehus i Avannaa kommune, som dækker et meget stort areal, strækkende over Grønlands vestkyst og nord herfor op til byen Qaanaaq (her ligger Thule-basen, som du måske har hørt om før). Sygehuset består af en lille sengeafdeling (herunder fødeafdeling), operationsgang, skadestue, skiftestue (varetages af sygeplejersker og SOSU-assistenter) og ambulatorium.

Som medicinstuderende bruger man primært tid i ambulatoriet, der fungerer som almen praksis med konsultationer varetaget af to-tre læger (+ specialist på kystbesøg og hjælpelæge, se senere) og to medicinstuderende. Her sidder du i din egen konsultation og har en time til hver patient, hvorunder du gerne skal nå at læse lidt op på patienten, optage anamnese, undersøge, lægge en plan samt konferere – helst med hjælpelægen, der har en slags "sweeper"-funktion, men lejlighedsvist konfereres der med den læge, der har bedst tid. Ca. 50% af patienterne kan man tale dansk med, og den resterende del kommunikerer man med via de ansatte tolke, som kan findes i tolkerummet. Man har fem patienter på en dag (undtagen tirsdag og torsdag, hvor der er hhv. børneundersøgelser og skadestue/OP samt smears). Nogle patientcases er sværere end andre – KOL- og diabetes-kontroller er fx forholdsvis ligetil, hvorimod nogle patienter kommer ind med fem forskellige problemstillinger eller forholdsvis komplekse sygdomsbilleder. Vi så for eksempel en del patienter med mistanke om reumatologisk, neurologisk eller gastroenterologisk sygdom, men mange kommer også ind med mere "banale" problemstillinger såsom eksem eller spændingshovedpine. Jeg oplevede, at en time var nogenlunde passende, men nogle patienter tog længere tid end det, fordi jeg besluttede at varetage flere af deres problemstillinger på samme konsultation; andre gange var casen ret kompleks, hvorfor det tog en del tid at tænke sig om og konferere. I starten brugte jeg gennemsnitligt mere end en time og efterhånden lærte jeg at prioritere tiden bedre og samtidigt imødekomme patientens bekymringer på bedste vis. Forud for hver konsultation er det muligt at få supervision på, hvordan man skal forholde sig til de patienter, der kommer i løbet af dagen. Man får altså en grundig supervision og føler sig aldrig efterladt med sin egen faglige vurdering.

Om eftermiddagen er der røntgen-konference, hvor røntgenbilleder, såfremt det er muligt, vurderes af alle læger på arbejde den givne dag. Som stud. Med. har man her den opgave at analysere EKG'er. Det kan således være rart at have kigget lidt på EKG'er hjemmefra, men når man det ikke, så går det også, idet der er FADLs gode EKG-manual til rådighed på røntgenkonferencen. Hver anden tirsdag varetager man som stud. Med. børneundersøgelser om eftermiddagen. Jeg havde afsluttet 11. semester da jeg var afsted, og havde således ikke haft pædiatri endnu. Det ville selvfølgelig have været rigtigt fedt at have haft pædiatri forud for, men børneundersøgelserne kunne godt udføres uden, idet man også her kunne få hjælp fra en læge, hvis nødvendigt. Desuden udfører man konsultationen sammen med hospitalets kompetente sundhedsplejerske, Jenny, hvilket giver noget tryk. Jeg havde arbejdet i almen praksis og havde her haft lidt med børn at gøre, bl.a. ifbm. vaccinationer, så dette gjorde mig lidt mere tryk, men min medstuderende havde ikke prøvet dette og klarede det alligevel 😊

Torsdag er man om formiddagen med på OP eller i skadestuen. På OP udføres småkirurgi; herunder var der især en overvægt af abrasio og kirurgiske aborter. Man kan godt vælge, om man vil være med på OP, og der er således mulighed for, at man kan lave noget andet i dette tidsrum. Skadestuen bliver typisk varetaget af en sygeplejerske om torsdagen. Her ser man mange forskellige ting – nogle mere akutte såsom flænger, der skal sys, og andre mindre akutte. Også her er problemstillingerne forholdsvist alsidige, dog er de typisk karakteriseret ved at være mindre komplicerede end dem, man ellers ser i sin konsultation. Efter skadestue/OP er der torsdag eftermiddag booket patienter til smears. Jeg har ikke haft gyn-obs og var derfor lidt ny i hele GU-universet – så det med at lave smears var lidt overvældende de første to gange. Man lærer det dog hurtigt og da jeg lige havde fået taget på det, så var det faktisk ret sjovt at have lært.

Det sociale liv

Jeg tog afsted med en god veninde og medstuderende, så jeg havde på forhånd primært forventet at bruge tid med hende. Det viste sig dog at blive meget mere end det! Det sociale liv på Ilulissat sygehus er nemlig super fedt og omfavnende. For det første er de fleste ansatte på sygehuset ansat over en periode på < 1 år, hvorfor mange er interesserede i sociale tiltag. Desuden er det faste personale gode til at invitere til forskellige begivenheder såsom kaffemik og strikkeklub, og nogle inviterer gerne hjem for at producere forskellige former for smukke og typisk grønlandske perlesammensætninger. Hvis man forholder sig åbent og nysgerrig og har lyst til at lave en masse sociale ting, er der altså rig mulighed for det her. Derudover er der fredagsbar på det nærliggende Hotel Icefjord hver fredag, hvor de har happy hour fra kl 17-18 (dette gælder for resten også andre af ugens dage end fredag) samt moskusokseburger på menuen. Her mødes flere af byens folk til en fredagsøl og en snak om ugens forløb og alle de fede ture, de skal eller har været på. Vi hyggede os godt med især de yngre læger og et par af sygeplejerskerne, som boede i funktionærboligen på den anden side af vejen ca. 200m fra hospitalet. Vi boede ovenpå patienthotellet, som ligger på hospitalets matrikel, sammen med to andre studerende og en fysioterapeut på besøg fra Nuuk. Her var rigtig kollektiv-stemning med fælles mad, strikkeklub og masser af fede ture sammen i weekenderne.

Sejltur til isfjorden med vores medkolektivister

Fritid og udflugter

Ilulissat er af mange udnævnt til en af Grønlands smukkeste byer, og det er ikke uden grund. Man kan bruge mange timer på at sidde og stene ud over isfjorden imens man måske er heldig at høre blåsen fra en hval, der svømmer forbi. Fra kollektivet over patienthotellet har man udsigt over vandet og man vil på alle skyfrie dage se solnedgange, som man aldrig har set dem før. Der er vanvittigt smukt og naturen i Ilulissat og omegn gav mig en enorm ro, eventyrlyst og overvældelse af, hvor smuk naturen kan være. Vi nød saunagus med udsigt over vandet hos Arctic Friend, hvilket helt klart kan anbefales! Man får lidt rabat, når man kommer fra sygehuset (hvilket man også gør mange andre steder i byen – så hold dig ikke tilbage med at spørge efter det), så det ender på 150kr. pr saunagus. I september måned er der rig mulighed for at komme på udflugter; herunder sejlture til isfjorden og Eqi-gletscheren oppe nordpå, vandreture (gul, blå og rød rute ligger lige i baghaven og er fantastiske gåture på imellem 1-4 timer), tur til Qeqertassuaq (Diskøen), fisketure, etc. Nogle af turene er selvfølgelig lidt dyre, da turistede ting i Grønland generelt er pricy, men de er helt klart alle pengene værd! Hvis du vil til Eqi så bestil enten når du kommer frem, eller sig til dem, at du kommer fra hospitalet når du bestiller – så sparer du 300kr på en tur, som i forvejen er lidt dyr. Og vandreture koster jo ingenting ;-). Så husk at pakke dine vandrestøvler og varmt tøj til når I om aftenen skal ud i fjeldet for at kigge på nordlys!

Vi havde 9 dages fri efter vores kliniske ophold, og heraf brugte vi fire dage på Qeqertassuaq. Her er der vanvittigt smukt og stedet har en hel særlig vibe over sig. Det er også det eneste sted, hvor man om sommeren kan køre på hundeslæde i Grønland, eftersom Lyngmarksbræen ligger i ca. 1 km's højde. Vi fik desværre ikke muligheden, da corona her nedskaleret graden af turister gevaldigt, hvorfor nogle ting på Diskøen var lukket ned eller havde kortere åbningstider. Det var dog stadig en fantastisk oplevelse, som klart kan anbefales!

En anden ting, der kan anbefales, er en tur til punkt 66 på Indlandsisen, når man alligevel er i Kangerlussuaq (som udtales fuldstændigt forkert af 99% af danskere, tjek evt. lige en YouTube-video ud med grønlandsk udtale, så du er lidt på forkant). Kangerlussuaq er nemlig et af de byer,

hvorfra indlandsisen er mest tilgængelig, og har man alligevel en overnatning her, kan denne tur klart anbefales. Havde flybilletterne passet bedre, ville vi gerne have været på en overnatning på indlandsisen, men det må blive næste gang – for Grønland er et sted, man får lyst til at komme tilbage til.

Det smukke nordlys set fra fjeldet og pukkelhvaler spottet på vores tur hjem fra Eqi-gletsjeren

Praktisk

Logi: som tidligere nævnt bor man i kollektivet ovenpå det nuværende patienthotel ved hospitalet. Det er så smart, at man kan valse ned ad trappen i sine klinisksko og komme direkte ned på arbejde, uden at have været udenfor. Et værelse koster 850kr for en måned. Det er også muligt at dele værelse med en anden, og i så fald betaler man kun for ét værelse samlet. Køkken, bad og toilet deler man med de andre logerende på bedste kollegie/kollektiv-måde. Da vi ankom et par dage inden klinikstart var der ikke plads til os, så derfor blev vi indlogeret på Nuka Hostel i byen på hospitalets regning, indtil vi kunne få vores værelser i kollektivet.

Mad: Friske madvarer såsom frugt og grønt er generelt dyrere i Grønland end hjemme, da alting skal flyves derop; dog var priserne ikke lige så slemme, som vi havde forventet! Vi skar lidt ned på de friske ting og glædede os ved hjemkomst til gengæld over alt det grønne, man har tilgængeligt i danske supermarkeder. Der er flere forskellige indkøbsmuligheder i byen og udvalget er ligeså stort som herhjemme – dog med lidt højere priser på chokolade og især alkohol er dyrt, så hvis du kan og har lyst, så køb lidt med fra lufthavnen. Det er også en god gave at have i baghånden, hvis man bliver inviteret på fx Kaffemik ;-)

Der er rig mulighed for at fiske friske torsk op fra havet og hvis ikke man har succes hermed, så kan man gå ned på havnen et sted midt på dagen og købe friskfanget fisk direkte fra fiskerne. Bare spørg dig frem, også selvom det føles lidt weird. Hvis du tager en tur til Qeqertassuaq, så snyd ikke dig selv for at købe snekrabber med hjem – de er meget billigere nede på havnen end i supermarkederne, og de smager super godt! Et lille aber dabei er, at den mindste mængde man kan købe er 5kg, så gør evt. som os og hold snekrabbegilde som afskedsfest. Hvis ikke du får muligheden for at sejle derover, så kan man også købe en utroligt lækker snekrabbe-platte på hotel Icefjord – ikke en billig hovedret men aalle pengene værd!

Transport: flybilletter t/r koster imellem 7000-10000kr. Hvis du er god til lige at holde øje, så kan du erhverve dig Takuss-billetter (som btw betyder "vi ses" på Grønlandsk) som typisk er billigere;

vi fik fx billetter t/r for ca 6600kr. I ilulissat kan man gå rundt til det meste, for der er aldrig langt til noget. Hvis det går galt, kører der også masser af taxaer rundt. Hvis man skal længere væk skal man sejle eller flyve, herunder kan man prøve Air Greenland eller Diskolines hjemmeside, de fleste hoteller eller World of Greenland.

Legater: Der er rig mulighed for at søge legater, især hvis man er ude i god tid. Jeg gik i gang i foråret ca. 6 mdr inden afrejse, da mange legatuddelere har ansøgningsfrister i foråret, så vær lige opmærksom på dette, hvis du kan. Jeg var heldig at modtage legater fra hvv. William Demant-fonden og Københavns Kommune, og min rejsemakker var endnu heldigere og fik dækket hele sit ophold. Det kan være lidt surt at søge, men tænk på, at timelønnen egentligt er ret god. Hvis du har mulighed, så vedlæg en udtalelse fra faglig vejleder/chef, da jeg tror, at det i de fleste tilfælde øger ens chancer lidt.

Diverse: Som medarbejder på hospitalet kan man få to gratis træninger i det lokale træningscenter. Det benyttede vi os lidt af og det var ret så fedt. Vi prøvede ikke holdene, men der er også mulighed for dette, hvis man har lyst.

Vi brugte meget tid på at strikke, og der er en lokal ret veludstyret strikkebutik. I Grønland strikker stort set alle kvinder, og det er en super hyggelig måde at være sammen på. Hvis du er mand så frygt ej – strikning er ikke kun for kvinder! Det beviste Jens, som jeg boede med i kollektivet, da jeg lærte ham at strikke og han endte med sin egen hjemmestrikkede sweater.

Forholdet imellem Grønland og Danmark er et specielt et, og muligvis kommer du til at mærke lidt til det. Tag det som en oplevelse, der hører med! Jeg synes, at det var meget berigende at møde det grønlandske folk og bedre forstå, hvorfor forholdet imellem Grønland og Danmark er som det er. Historien er ikke uden grusomheder, og man kan risikere at blive mødt af fordomme, fordi man kommer fra Danmark, men det er ikke det, der fylder i min bevidsthed, når jeg tænker tilbage på mit ophold. Minderne består primært af mødet med utroligt søde og kærlige mennesker (herunder alle de patienter jeg så), en følelse faglig robusthed samt inspiration fra de sundhedsfaglige mennesker, vi mødte deroppe – og ikke mindst en fascination af den grønlandske kultur og natur. Jeg vil helt sikkert gerne tilbage og kan kun anbefale dig at tage af sted!

Gunild V., september 2020

Isfjorden set fra vores favoritvandrerrute, Gul Rute